

קונטרס
שיחות
קודש

שערי השמים

הכנה לפורים

צפא דיטבא

פרשת תרומה

פרשת תנוח-זכור תשפ"ג
♦ גליון קכח ♦

החזרת נרות

לעילוי נשמת
הרה"ח רבי בנימין ב"ר
אברהם שמואל ז"ל

נלב"ע
ערב ראש השנה תש"פ

©

מודעה ובקשה
כל זכויות שמורות
למכון נתיבות החסידות

...

להארות והערות אפשר לפנות:

בטל: 0527673016

או במייל:

5701555@okmail.co.il

...

עימוד ועיצוב ע"י

הברקה: 052-7134988

השיעורים נכתבו בלשונו הבהיר בטוטו"ד
של כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
על ידי חרב"ן הרה"צ רבי יצחק טווערסקי שליט"א
יו"ר מכון נתיבות החסידות

♦ ♦ ♦

יצא לאור ע"י מכון נתיבות החסידות להוצאות ד"ת
מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א מספינקא
רחוב דונולו 7 - 11 בני ברק

תוכן
ענינים

הכנה לפורים:

י

צפרא דשנרא

ט

החזרת נתרם ע"י ידידינו

הרה"ח ר' יאיר רשבסקי שליט"א

לברכה וזחלחה בבל הענינים

החזרת נתרם ע"י ידידינו

העלוז נתרם על ידי
אנ"ש ומתפללי בית מדרשינו

בעיר הבירה לונדון יצ"ו

הכנה לפורים

זה החלטתי לפחות פולין, ואחרי זה לפחות את עיר צאנז, ואחרי זה החלטתי לפחות את הבית שלי, ובסוף הגעתי למסקנא אם אני אתקן את עצמי בסוף גם הבית יהיה מתוקן וגם העיר וגם המדינה שלי וגם כל העולם כולו. וזה מה שאנו אומרים בליל שבת עלי ועל כל בני ביתי, דבר ראשון זה עלי ואחרי זה אפשר לתקן את כולם. **כ"ק אאמור"ר זצ"ל** היה אומר שחת לו, זה שהוא מושחת, לא, לא נורא, אבל בניו אם הם מושחתים אז מומם זה כבר בעיה.

לצאת מגלות אצל גוי זה הכי קל מכולם, ועוד יותר קשה הוא לצאת מגלות אצל יהודי אחר, ועוד יותר קשה הוא לצאת מגלות של עצמו, ולכן כתוב והרבה עמו פדות. כי הכי קשה הוא לצאת מגלות אצל עצמו.

מצאנו במגילה שעד עכשיו היה קבלת התורה באונס ועכשיו היה קבלת התורה ברצון. בקבלת התורה היה כפה עליהם ההר כגיגית, ועכשיו

איתא באמרי יוסף בשם הרה"ק מהר"ש מבעלזא זי"ע. כתוב שלושה פעמים פדות. ושמתי פדות בני לבין עמך, פדות שלח לעמו, והרבה עמו פדות. לכאורה צריכים אנו להבין מה מונח בזה ומה הכוונה בשלושה פדות הנ"ל.

אלא מצאנו שלושה סוגי גליות, יהודי אצל גוי. יהודי אצל יהודי אחר. ויהודי אצל עצמו. ואיזה גלות הכי קשה, אלא תלוי את מי שואלים, יש כאלו שעסוקים שהגויים האלו ימ"ש, אבל אחד שיש לו קצת יותר שכל תופס שיש כאן בעיה עם יהודים אצל יהודים אחרים, ויש כאלו שיש להם עוד יותר שכל הם תופסים שיש גם גלות יהודי אצל עצמו. אדם שנמצא בגלות אצל עצמו אז הוא בגלות אצל יהודים אחרים וגם אצל גויים, קרבה אל נפשי גאלה העיקר הוא אדם אצל עצמו.

מסופר שהרה"ק מצאנו זי"ע אמר בהתחלה רציתי לתקן את כל העולם וראיתי שזה לא הולך, אחרי

יכול להגיע עד שאחרון שבאחרון יחזור בתשובה, וכאן דוד המלך רצה שהוא יעבור את הניסיונות בשביל כולם ואז להקים ישיבה של מצוינים, אבל אולי זה יהיה ישיבה טובה אבל מה יעשו אלו שלא טוב להם בכזה ישיבה וצריכים משהו אחר.

אמר דוד המלך אני ילמד אותם, אמר לו הקב"ה אבל אתה חייב ללמד אותם שיתכן שיפלו, ומזה צריכים ללמוד שאם לא נופלים שזה הקב"ה ששומר עלינו. אמר דוד המלך למה ליפול בחנני ד' ונסני אני ילמד אותם איך לא נופלים. אמר לו הקב"ה האם אתה מוכן ללכת עד הסוף אפילו שזה יעלה לך ביוקר ויתכן שבאמת תיפול שם. אבל לכאורה מה באמת החשבון של דוד המלך הלא דוד מלך ישראל חי וקיים דוד מלכא משחא, ומה חסר לו הדבר הזה לאבד הכל בשנייה אחת.

אלא דוד המלך עשה חשבון או שאני עם כולם או שאני השלימות. ולכן החליט אני מוכן להיכנס לכאלו מקומות נמוכים על אף שאני כבר לא יהיה השלימות אבל אני לא ייפרד מכולם ואני יהיה באחדות עם כולם. ואמר להקב"ה אני מוכן להיכנס לשם ואני בטוח שאני יכול, ואתה בטוח שאני לא יכול, ואז החליט דוד אני מוכן לעבור את זה העיקר להיות חלק מבני ישראל וחלק מכולם, ואז ברגע שאני מתרומם אז כולם מתרוממים, תמיד ככה הולך הוויכוח הקב"ה אמר

היה קבלת התורה מאהבת הנס, לכאורה צריכים אנו להבין מה השתנה כאן לפני הנס של פורים ואחרי הנס של פורים. וגם כתוב כאשר אבדתי אבדתי, לכאורה משמע שרק עכשיו בכזה מצב יהיה הנס ובלי זה לא יהיה כלום, ולמה באמת כן.

אלא מסביר ר' אשר דוד המלך אמר להקב"ה שאומרים אלוקי אברהם אלוקי יצחק ואלוקי יעקב, ולמה לא אומרים ואלוקי דוד. ענה לו הקב"ה להם שלחתי ניסיונות ולך לא. אמר דוד המלך להקב"ה בחנני ד' ונסני. ואחרי זה אמר לו הקב"ה להם לא הודעת לי לפני זה מה הולך להיות הניסיון, אבל לך אני אומר מה הולך להיות, ואחרי זה כתוב מזמור לדוד כאשר בא אל בת שבע. לכאורה צריכים אנו להבין מה היה החשבון של דוד המלך להיכנס לכזה דבר, למישהו אחר הקב"ה בכלל לא מביא לו בחירה, אבל לדוד הקב"ה אמר לו או שאתה יורד ממני ואתה עובר את העסק בשלום, או אם אתה מאוד רוצה להיות אלוקי דוד אני חייב להביא לך ניסיון קשה מאוד. ומה מונח בכל זה.

אלא אלוקי דוד הכוונה לעתיד לבוא, דוד המלך רצה שכבר יהיה ימות המשיח ולא נצטרך לעבור את מה שאנו עוברים, אמר לו הקב"ה חייבים ניסיונות לפני זה, אמר לו דוד אני מוכן לעבור ושזה יהיה בשביל כולם, דוד המלך היה באמת מונח שם וכמו שכתוב וליבי חלל בקרבי. אבל **הרמב"ם** אומר שמשיח לא

שלא היינו יכולים להגיע בלי זה. כי אין מתום בבשרי מפני זעמך, ולפעמים אדם שוכח וחושב שהוא כן יכול, אז מגיע הקב"ה ומהדק לו את האמונה על ידי ניסיון, עד עכשיו אמרתי שאתה לא יכול אתה ראיתי שאתה באמת לא יכול, הכישלון מופיע רק כשאדם נשבר, אבל אדם שלא נשבר וחי שזה מגיע לקרב אותי להקב"ה אז אין כישלון.

הקב"ה אמר למשה רבינו לך רד, לכאורה מה זה קשור אלי שבני ישראל עשו עגל. אלא הקב"ה אמר למשה אני לא צריך אותך למעלה אני צריך אותך למטה, הם עשו עגל תרד להם ותהיה שם, אני רוצה שאתה בעצמך תוציא אותם ממצרים, כי ברגע שמששה רבינו שם יהיה לו את הכוח להרים את כולם מלמטה לכיוון מעלה. דוד המלך היה מוכן לרדת לכאלו מקומות נמוכים העיקר להרים עוד יהודי משאול תחתית, וברגע שאדם לא מוכן לרדת לשם אז אין מציאות להרים אף אחד משם.

מרדכי אמר כאשר אבדתי אבדתי כדי שיהיה כאן ישועה חייבים מסירות נפש. במוסדות חינוך ישנם תרגילים שעושים מפעם לפעם, למשל תרגיל של מכבי אש מחליטים על שעה שלוש, ואז עושים תרגול כאילו שפרצה אש ואז בודקים כמה זמן לוקח למכבה אש להגיע ולעוד אנשי הצלה, וכן איך כל כיתה יורדת למקום שלו קודם כיתה א' ואחרי זה

לך שאתה לא יכול ואתה חושב לעצמך שאתה כן יכול.

לפני מתן תורה היה ומשה ניגש אל הערפל ראה מקום של ערפל אבל לא ידע מה יש שם בתוכו, אבל היום אחרי מתן תורה אדם יכול להאמין ולדעת שבתוך הערפל יש אלוקים המחיה ומהווה כל דבר, לפני מתן תורה רק יחידי סגולה ראו את הקב"ה בכל דבר ומקום, אבות הקדושים זכו וראו את הקב"ה, אבל היום כל אחד יש לו את היכולת לראות בתוך החושך את הקב"ה. אבל אם היה רק מצב של אור אז לא היינו רואים את הקב"ה כלל, ורק עכשיו שיש זמני חושך אנו רואים את הקב"ה.

הניסיון לא מגיע להעניש אותך או להוריד אותך, אלא לראות לך את השפל שלך, אדם מורכב מגוף ונשמה, לפעמים אדם עולה קצת ומרגיש את עצמו כבר נשמה, §§ אז מגיע הקב"ה ונותן לו סטירה ואז פתאום הוא רואה שהוא עוד לא נשמה והוא עדיין גוף, וזה רק כשהוא נפגש עם השפל שלו ואז אדם מגיע להכרה שהוא גוף ולא נשמה.

כשבא ניסיון ישנם שלושה סוגי אנשים, יש כאלו שאומרים בעז"ה נעבור את זה יהיה טוב, ויש כאלו שאומרים אנחנו לא מדברים מזה, ויש הדרך שזה אומר ברגע שזה מגיע לא להישבר אלא לקחת את זה כמינוף ולהגיע לכאלו מקומות גבוהים

לאברהם אבינו לשחוט רק אסקיה אחתיה אבל אברהם אבינו כן חשב שהכוונה הוא לשחוט אותו.

כלומר ברגע שהגיע הניסיון לאברהם אבינו קרתה בעיה, כי בעצם ברגע שמגיע ניסיון לא רוצים כלל להכשיל את האדם אלא לחשל אותו להגיע להקב"ה, אברהם אבינו בדמיונות שלו לקח את הניסיון למקום אחר לגמרי, והסתובב במחשבות אתמול אמרתי כי ביצחק יקרא לך זרע ועכשיו אתה אומר לי לשחוט אותו, אבל האמת הוא ברגע שהקב"ה שלח לו את הניסיון הוא לא התכוון כלל לזה אלא אברהם לקח את הניסיון לכזה מקום של סתירה וקשיא. אנשים בעת ניסיון בטוחים שרוצים להפיל אותם ולהוריד אותם, ובטוחים שזה השני שרוצה דווקא בכישלון שלי.

אבל האמת הוא שאף אחד לא מתכוון להוריד אותך אלא רוצים לראות את המוכנות שלך לעניין, ואז הופכים את המציאות לסיבה ואז אין שום סיבה בעולם שהסיבה עדיין תהיה. אבל אברהם אבינו שחשב שהקב"ה מתכוון לשחוט, לא סלח את עצמו כל החיים שלו על זה שרץ קדימה עם המידות שלו שחשב לשחוט בזמן שהקב"ה אמר אסקיה אחתיה, אברהם אבינו הלך מהעולם ולא חשב לשנייה אחד שהזכות של העקידה הוא בשבילו, כי הסתובב שהוא הרוצח הכי גדול בעולם.

כיתה ב' וכן הלאה, וכמובן לא לדחוף אחד את השני. וכן עושים לפעמים פתאום עוצרים רחובות ראשיים בתל אביב ועושים כאילו שקרה פיגוע ח"ו, ובודקים כמה זמן לוקח כל דבר וככה מתכננים אירועים חריגים.

הקב"ה אמר לאברהם אבינו קח נא את בנך את יחידך אשר אהבת את יצחק והעלהו לעולה, הקב"ה עשה תרגיל לאברהם ורצה לראות כמה זמן לוקח לו להתארגן ממתן שאמר לו קח נא את בנך ועד שהכל מוכן, כמה זמן לוקח לו לנסוע מבאר שבע עד ירושלים ולהיות שם מוכן עם כל הציוד ועם כל הצוות עד מצב של והעלהו לעולה. זה ניסיון אבל לא על האמת, אלא הקב"ה רצה לראות את המוכנות שלו עד כמה הוא מוכן ללכת אתו עד הסוף, אברהם אבינו הבין שצריכים לשחוט את יצחק ולקח מאכלת ואש ועצים, אבל הקב"ה התכוון אסקיה אחתיה תעלה אותו ותוריד אותו מיד.

למעשה אברהם אבינו עמד בניסיון ועשה הכל במהירות יתר והגיע לירושלים עם כל הציוד הנדרש ועם כל הצוות והיה מוכן לעשות רצונו יתברך, כי עתה ידעתי כי ירא אלוקים אתה. **השפ"א** מסביר הקב"ה רצה לבחון את אברהם אבינו עד כמה הוא מוכן ללכת אתו במחשבה בדיבור ובמעשה. הניסיון של העקידה היה במחשבה. אבל הבעיה הייתה הקב"ה לא אמר

א"כ והרבה עמו פדות שזה הגלות הכי קשה להוציא אדם מעצמו, כי אנשים מוכנים לומר ב"ה, וגם אנשים מוכנים לומר אין הקב"ה מקפח שכר כל בריה, כשיעלה אדם למעלה וישאלו אותו למה לא הלכת בדרך של הספינקער רבי, הוא ישנן לעצמו אין הקב"ה מקפח שכר כל בריה. אברהם אבינו רק שמע משהו מהקב"ה מיד הלך על כל הקופה.

האזהב ישראל שואל הלא אנחנו צריכים לעבוד את הקב"ה, אבל לכאורה לא חסר כלום להקב"ה, ולכן למה הוא צריך את עבודה שלנו, מה אנחנו יכולים לתת לו מה שאין לו. אלא בדבר ד' שמים נעשו, אני בראתי את העולם כדי שיכירו אותי ולא מכירים אותי כלל, כמו אבא שנכנס הביתה ורק מבקשים ממנו כסף וחוץ מזה הוא כמו אבק שהיינו מעדיפים שיצא מכאן, כלומר הכאב הכי גדול להקב"ה הוא שלא מתייחסים אליו כלל, א"כ עיקר עבודת האדם הוא להכיר שיש בורא ומנהיג לבירה.

הקב"ה היה יכול לברוא את העולם, ושיהיה רק אור ולא חושך, אבל מבטן שאלו שועתי אליך והוא רוצה שאדם יגיע להכיר אותו גם שם ידך תנחני, עיקר התענוג שלו הוא לראות שבתוך המוגבל יש אינו מוגבל, הקב"ה שהוא אינו גוף ואינו משיגי הגוף ברא את העולם שהוא מוגבל, וזה ומפליא לעשות וגם שם ידך

אותו דבר היה כאן עם מרדכי ואסתר. מרדכי אמר אני צריך מסירות נפש במחשבה ובדיבור וזה כאשר אבדתי אבדתי, למעשה אני לא צריך, אבל מספיק קשה לעבוד רק במחשבה ולהיכנס לשם, בעצם לא היה מציאות להיכנס לשם, השטח היה סטרילי לגמרי, מי שניסה להיכנס לשם בלי שיקראו לו כבר היה אחרי על המקום. ואסתר הייתה צריכה להיכנס לשם עם מסירות נפש במחשבה בדיבור ובמעשה ובלי זה אין ישועה. עד עכשיו היה קבלת התורה בכפייה ומעכשיו קיבלו את התורה מרצון כלומר הגיעו להכרה שבלי הקב"ה אין כלום, לולי ד' עזרתה לי כמעט שכנה דומה נפשי.

אהבת הנס כלומר אהבת ניסיונות. עד אז שנאו ניסיונות, כי למה אתה מפריע לי עכשיו אני ממש באמצע, למה הילד מפריע אני באמצע זה, בדיוק עכשיו כשאני לא צריך אותו הוא מגיע, אבל מעכשיו השתנה הכיוון שזה שהקב"ה מגיע עד לשם הוא לא כדי להפיל אותך אלא כדי שתיידע שלולי ד' עזרתה לי כמעט שכמה דומה נפשי, ואם אני לא שומר עליך ד' ישמרנו מה שיכול להיות, א"כ מאז נהיה אהבת הנס אודך כי עניתי התחילו לאהוב את העינוי, טוב לי כי עניתי למען אלמד חוקיך, העיקר הוא אהבת הנס בלי שאני חי גולם גלמי אין מציאות של ראו עיניך, א"כ עיקר הניסיון הוא כדי שיהיה ראו עיניך.

ואז אתה מחובר להקב"ה, וברגע
שאדם לא מחפש לא לאבד את הקשר
אז מיד הוא מאבד את עצמו שם ונכנס
להפקרות.

תנחני. לכאורה ברגע שיורדים לשם
יכול להיות מצב של הפקרות, אבל גם
שם תלוי איך אתה יורד לשם, אפשר
ללכת עם כיוון לא לאבד את הקשר

צפרא דשבתא

כתוב בפרשה: ונועדתי לך שם ודברתי אתך מעל הכפורת וגו'. איתא בעבודת ישראל: דהנה בהפטורה כתיב ויעש לבית חלוני שקופים אטומים, פירוש רש"י רחבות מבחוץ וזה שקופים מגזרת השקיפה. וקצרות מבפנים וזה אטומים לשון אטום וסתום. כי שלמה המלך ע"ה בנה בית המקדש שלא כדרך בתים אחרים אשר חלונותם רחבות מבפנים וקצרות מבחוץ לשאוב האור מבחוץ ולהאיר לבית. אשר לא כן בבית המקדש כי ממנו האור יוצא לכל העולם כולו. ועיין במדרש תנחומא. והתרגום מפרש בהיפך. אטומים מבחוץ ושקופים מבפנים כדרך כל הבתים. עי"ש. וכבר עמדו עליו והקשו עליו עי"ש.

וכדי להסביר את הענין נראה להקדים, איתא בברכת משה על הפסוק ויקחו לי תרומה מאת כל איש אשר ידבנו לבו. ופירוש רש"י ז"ל ויקחו לי לשמי.

הנה כידוע דהיו צדיקים שהקפידו שלא ליקח ממון מכל אדם כגון ממחללי שבתות רח"ל וכיו"ב, ולעומתם היו צדיקים שנהגו ליקח ממון מאת כל איש, כי כל מגמתם הייתה רק לשם שמים, ולכן נטלו מעות גם מבעלי עבירה רח"ל, כדי שעל ידי זה יוכלו להעלותם ולתקנם.

וכמסופר על הרה"ק רבי ישראל מסטאלין הפרנקפורטער זיע"א, שפעם הביאו לפניו רשימת נותני המעמדות שבעיר, והבחין שחסר ברשימה שמו של אדם שהיה רגיל ליתן מעמדות בקביעות, ושאל את הגבאי על זאת, והשיב לו שהלה סר מן הדרך רח"ל, ולכן לא ביקשו ממנו המעמדות, מיד ציווה שילכו לאותו אדם ויבקשו ממנו מעמדות כפי מסת הסכום שהיה רגיל ליתן תמיד, וכן עשו ונתן להם סכום כמקדם, ולא עבר זמן רב עד אשר אותו אדם חזר בתשובה שלימה.

וזהו ויקחו לי לשמי, אם נוטלים המעות אך ורק לשם שמים, אזי יכולים ליטול מאת כל איש אשר ידבנו לבו. מסופר על הרה"ק מריבניץ זצ"ל שפעם הייתה אסיפה לקופת רב טוב, שזאת הייתה קופה להציל עולי רוסיה. ועשו אסיפה כדי לאסוף כסף שנוכל להמשיך להציל משם עוד ועוד יהודים. ואז הגיע התור להרה"ק הנ"ל לדבר, ובמקום לקום ולדבר לקהל הסתובב לכיוון המזרח ואמר לרבנים אם אתם מכוונים לשם שמים יהיה כאן הצלחה, אבל אם אתם לא מתכוונים לשם שמים אלא כדי להגדיל את הכנסות שלכם אז לא רק שלא היה הצלחה כאן אלא.. והוסיף עוד הרבה דברי מוסר לרבנים במקום לבני ישראל. וזה כנ"ל שברגע שאנחנו מתכוונים לשם שמים אז יש הצלחה.

לפני שבוע פרצה שריפה בעיר קרית יואל וכתוצאה מכך נפטר שם זוג יהודים ובתם הקטנה. שמעתי מאחד מחבריו שמתפללים באותו בית הכנסת בשבת. שלפני חצי שנה אחד מהמתפללים שם עשה הכנסת ספר תורה לעילוי נשמת אחד מקרוביו, ואמר לחבריו שיתכן שאותו יהודי (שנפטר) יגיע לכתוב אותו בתורה, והיות שלאחרונה הוא ירד באידישקייט והוא לא כמו שהיה פעם, ולכן אין לו לב שיכתוב אותו בספר תורה שלו. אבל חבריו אמרו לו שצריכים לקרב כל יהודי ולא לעשות חשבונות כאלו וגם אף פעם אי אפשר לדעת מה יקרה לו בסוף, ואכן החליטו בדעה אחת אם ההוא מגיע לאפשר לו לכתוב אות בתורה. ואכן הגיעו וכתב אות בתורה.

אחרי כמה ימים ניגש אותו יהודי לאחד מחבריו ואמר לו שאני לא יודע מה קרה לי אבל מאז שכתבתי אות באותו ספר תורה מתהפך לי הבטן ואני לא יכול לישון בלילות בקיצור משהו פנימי קרה לי, ואכן מאז התחזק ועלה עוד יותר ועוד יותר. לפני שבוע אמר אותו יהודי לאחד מחבריו שעוד מעט מתקרב חג הפסח ואני עד עכשיו לא התנהגתי טוב בפסח, ולכן הוא מבקש אם הוא מסכים לעשות אתו ביחד את חג הפסח. אמר לו אותו חבר ששנים הוא בפסח בבית הוריו וזה יהיה קשה לו להגיע אתו, אבל הוא התעקש תעשה לי טובה תהיה אתי בימים האלו, ואכן ההוא הודיע להורים שהשנה יש לו שליחות להיות בפסח עם יהודי שהתקרב להקב"ה ולכן השנה כנראה הוא לא יוכל להגיע לפסח.

למעשה אחרי כמה ימים מאותו סיפור קרתה השריפה ואותו יהודי שהתחזק נשרף ונפטר. מזה אנו רואים שצריכים לקרב כל יהודי באשר הוא ולא משנה מה מצבו, וגם אף פעם אי אפשר לדעת מה יקרה לו בסוף, וכמו שאכן קרתה כאן שמאז הוא חזר

בתשובה ושינה את כל החיים שלו לטובה. וזה כנ"ל לי לשמי שזה אומר לקרב כל אחד לאבינו שבשמים.

איתא בדגל מחנה אפרים: ועשית את הקרשים למשכן עצי שיטים עומדים. להבין זה איך שהוא נוהג גם בזה הזמן בקיצור נמרץ. כי קיבלתי מן אא"ז זללה"ה כי קרש הוא אדם. ולהבין זה הוא כי באותיות קרש הוא אותיות קשר והוא מרומז על האדם שהוא המקשר כל העולמות ומייחדם זה בזה, ולכן צריך האדם לקשר עצמו ומחשבתו תמיד בבוראו ועל ידי זה נתקשרו קודשא בריך הוא ושכינתיה וכל העולמות ומתקשרים ומתייחדים זה בזה.

ואם חלילה הוא מקשר ומחבר עצמו אל השטות והבלי עולם הזה שאין להם קיום והם דברים שיש להם תכלית וסוף זהו שמקושר בשקר ח"ו שהוא גם כן באותיות קרש. וזהו מה שאמר אא"ז זללה"ה וסרתם ועבדתם אלוקים אחרים כי תיכף כשסר עצמו מן הדביקות והתקשרות האמת בבורא יתברך, אזי עובד אלוקים אחרים יחשב שנתקשר בהם שהם בחינת שקר. והתכלית העיקר הוא שישתדל בהתקשרות כל הדברים לשורשן ולעשות מרע שבהם טוב, על דרך סור מרע ועשה טוב מן הרע תעשה טוב, ולהבין זה כי כל בחינות רע בשורשו הוא טוב. אפילו מן היצר הרע יש ללמוד ממנו, ויש בזה דרכים שונים בדרך העבודה ועל ידי זה מעלין כל הרע לטוב ובזה מהפכים מידת הדין למידת הרחמים.

אפילו כשעוסק בדברים שהם מצד היצר הרע יראה לקשר עצמו בשורשם ובזה הוא מעלה אותם ונתעלה ונעשה מרע טוב כנ"ל. והוא שאמר עצי שיטים היינו עצי לשון עצות שיטים הוא מספר שטן רצה לומר אותם הדברים שהם אפילו מצד השטן כנ"ל עומדים היינו יהיה להם קימה ועלייה על דרך ויקם השדה לאברהם היינו בשביל שהיה לאברהם היה לו קימה ועלייה, וכן הוא גם כן הפירוש שמעלה ומקיים אפילו בחינת הרע שהם מצד השטן ויצר הרע ונעשה מרע טוב, ובזה מהפכים מידת הדין למידת הרחמים ונמתקים כל הדינים.

נחזור לעבודת ישראל שהתחלנו. והנה נמצא בקרבינו שני סוגי צדיקים, האחד שהוא צדיק גדול ועושה רצון בוראו יתברך, אמנם שיודע בעצמו שהוא עושה רצון בוראו ית' ואין בכוחו להחזיר הכל לשורשו לדעת כי הכל הוא מאת רצון הבורא ב"ה אפילו מה שעובדו. ודרך הב' הצדיקים הגדולים אשר הם בעיני עצמם אפס ואין ומחזירים כל מידה וכל מחשבה לשורשה כי הוא כוח הבורא ב"ה ומבלעדי אפס ואין.

ומצדיק הגדול הזה אשר הוא בקרבו אפס ואין האור יוצא לכל העולם וכל ההשפעות הקדושות.

ועליו רמזו רש"י עם המדרש, שעשה המקדש, רומז לעבודת הצדיק הגדול, רחבות מבחוץ, שהאור יוצא ומתפשט ממנו. ואטומים מבפנים, שהוא בעיני עצמו אטום ונדמה לו שהוא חושך בקרבו. אבל התרגום מרמז להצדיק אשר הוא במדרגה קטנה כנ"ל, כי תרגום גימטריא תרדמה אחוריים סוד בחינה קטנה שסובר שכבר השיג רצון בוראו ועושה הישר והטוב ושהוא צדיק. וחלונות שקופים מבפנים, שנדמה לו שהוא מבהיק ומאיר. אבל אטומים מבחוץ, שממנו אין האור מתפשט לכל באי עולם כי איננו במדרגה גדולה כל כך להשפיע לאחרים, ואלו ואלו דברי אלוקים חיים ואתי שפיר.

השבת נקרא שבת הפסקה. לכאורה בשביל מה צריכים לתת שם לשבת, אם עכשיו אנו לא קוראים כלום וזה לא שבת שקלים ולא זכור אז עדיף שיהיה בלי שם כלל, ומה מונח בשם הפסקה.

ונראה להסביר את העניין, כתוב שהמן רצה להרוג את כל היהודים מנער ועד זקן. לכאורה הלא רק מרדכי הוא לא יכרע ולא ישתחוה אבל שאר בני ישראל כן השתחוו להמן, ולכן למא המן רצה להרוג את כולם שיהרוג את שבט בנימין ולמה כל בני ישראל. אלא המן לא היה לו בעיה עם מרדכי אלא עם יהודים, כמו שכתוב הפעם אודה את ד', יהודה הוא מלשון מודה ומתוודה, הוא מתוודה שבלי הקב"ה אי אפשר מודה להקב"ה על כל הטוב.

לפעמים אדם נמצא בחושך, כגון תשע ילדים הולך לו ואחד לא, תשע עסקים אחד לו ואחד לו, יהודי יש לו את הכוח של ביטול ולומר שדווקא מזה אחד שלא הולך לי זה הקב"ה, ומזה אני מגיע להכרה לדעת שמה שכן הולך לי שזה לא אני אלא הקב"ה. יהודי יש לו את הכוח של ביטול, לעומת זאת המן לא היה מסוגל להגיע לביטול, ולכן לא הפריע לו מרדכי אלא כל המושג של בני ישראל שזה כוח הביטול.

כוח הביטול נמצא בטבע הבריאה, כי הלא העולם נברא מד' יסודות, אש מים רוח ועפר, העפר לא מסתדר עם הרוח והאש לא מסתדר עם המים, אבל הקב"ה שם בתוך הבריאה כוח של ביטול אחד לשני ולכן העולם מתקיים. מה רבו מעשיך ד'. אבל בימי המבול שם רבו על פחות משהו פרוטה, ולמה העיקר שלך לא יהיה אפילו שאני לא צריך את זה. ולכן ברגע שהם לא היו באחדות אחד עם בשני גרמו שלא יהיה אחדות בבריאת העולם ולכן נהיה מבול. אבל בהתחלה מספיק צדיק אחד שעדיין באחדות

שהוא עוצר הכל, וזה היה נח שהוא כן היה באחדות עם עצמו ועם כולם ולכן עוד לא היה בעולם מציאות של מבול, עד שדחקהו המים.

אותו דבר כאן מספיק מרדכי שהוא באחדות עם עצמו ועם כולם וחי בביטול גמור להקב"ה לעצור את כל התכנית של המן, ולכן המן לא היה לו משהו נגד מרדכי אלא נגד כל המציאות של בני ישראל שזה כוח הביטול. אבל ידע שכל זמן שמרדכי עוד מחזיק מעמד לא יהיה כאן כלום.

ובזה אפשר להסביר את העניין של שבת הפסקה, כי ד' פרשיות הם שבתות גדולים ואדם יכול לחשוב שהוא עושה זאת, ולכן מקבלים שבת פשוט בלי כלום, ומזה אנו מגיעים להכרה שמה שכן יש לנו שזה לא אנחנו אלא מתנה מאת הקב"ה, ולכן קוראים לשבת זו שבת הפסקה וזה שבת חשובה מאוד כי מזה אנו לומדים להגיע להכרה שבלי הקב"ה אי אפשר.

איתא בזוהר הק': תא חזי, ההוא קדמאה דאשתכח בבי כנישתא בא וראה הראשון הנמצא בבית הכנסת, זכאה חולקיה דאיהו קיימא בדרגא דצדיק בהדי שכינתא אשרי חלקו שהוא עומד במדריגת צדיק, לפי שהוא זכה להתחבר עם השכינה השורה בבית הכנסת. ואי תימא הא תנינן ואם תאמר הר למדנו במס' ברכות דף ו' ע"ב, בשעתא דקדשא בריך הוא אתי לבי כנישתא ולא אשכח תמן עשרה מיד כועס. בשעה שהקב"ה בא לבית הכנסת להשרות שכינתו ולא מצא שם עשרה, מיד הוא כועס. ואת אמרת ההוא חד דאקדים ואתה אומר שאפילו אחד המקדים לבוא לבית הכנסת, אתחבר בשכינתא וקיימא בדרגא דצדיק הוא מתחבר עם השכינה ועומד במדריגת צדיק, הרי שאפילו אם בא רק איש אחד שורה עמו השכינה.

ומתריץ הזוהר הק', מה שלמדנו שבשעה שהקב"ה בא לבית הכנסת ולא מצא שם עשרה מיד כועס, היינו כשאין אף אחד בבית הכנסת, אבל כיון דחד אקדים ואשתכח בבי כנישתא כיון שאחד מקדים ונמצא בבית הכנסת, ושכינתא אתיא ואשכח ליה והשכינה באה ומוצאת אותו שם, כדין אתחשיב כאילו כלהו אשתכחו תמן אז נחשב כאילו כולם נמצאו שם, דהא דא אוריך לון תמן כי זה מחכה עליהם שם, ונחשב כאילו הוא אומר אני הקדמתי לבוא ושאר העם באים אחרי. מיד אתחברת עמיה שכינתא מיד מתחברת השכינה עמו, ויתבי בזווגא חד ויושבים בחיבור אחד, ואשתמודע בהדיה ואותיב ליה בדרגא דצדיק. ועושה הכירות עמו, ונעשה אוהבו ומידעו ומושיב אותו במדרגת צדיק.

כלומר לפעמים קורה שיש חלק מאנשים שבאים מאוחר לבית הכנסת, ואז בפשטות הכוונה ברגע שהקב"ה מגיע ואין שם עשרה איש שמוכנים להתפלל מיד הוא כועס, אבל לפי דברי הזוהר הק' הנ"ל הכוונה אחרת לגמרי, שצריכים איש אחד שמאמין בהם ונותן בהם אימון שגועו יותר מאוחר, וזה שכרגע הם לא נמצאים כנראה שיש להם סיבה מיוחדת למה הם לא כאן, ואז הקב"ה לא כועס, מדוע באתי ואין איש, לא כתוב ואין עשרה, אלא הכוונה הקב"ה כועס בכזה מקום שאין אחד שנותן אימון כולם ואז אף אחד באמת לא שם, וברגע שמישהו נותן בך אימון אז כאילו כולם נמצאים שם.

ויש עוד זוהר הק', כתוב בשוא גליו אתה תשבחם, יש קרי ויש כתיב, אתה תשבחם אתה תשבחם. מסביר הזוהר הק' מהו הכוונה בזה, אלא הים בא כל פעם מחדש עם כוונות ורצונות להציף את העולם, אלא ברגע השיא הקב"ה אומר לו שכרגע לא ואי אפשר להציף את העולם, אבל הים לא נשבר בזה שראה שדקה קודם לא הצליח להציף את העולם, כי אולי עכשיו כשאני מגיע הקב"ה יחליט שזה אפשרי, ולכן הים לא מאבד את הרצונות ואת הכוונות שלו אף פעם, והוא ממשיך בשלו כל פעם מחדש.

אותו דבר צריך יהודי לעשות בעבודת השם, לפעמים אדם עושה ויש לו רצונות וכוונות טובים אבל בפועל זה לא קורה, עיקר עבודת האדם הוא לא ללכת לישון ולא לעשות אלא להמשיך לעשות, ואפילו שכרגע זה לא הלך יתכן שעוד מעט זה כן יקרה, ולכן אסור אף פעם לאבד ולהשתיק את רצונות וכוונות טובות.

ולפי הדרך זה עוד יותר, שזה מגיע בדווקא, כי אדם שהולך לו תמיד לא רואה את הקב"ה אף פעם, וחושב שהוא עושה כל דבר ולא מעלה בדעתו שבלי עזר אלוקי אי אפשר כלום, ולכן דווקא על ידי שלא הולך מזה מגיע אדם להכרה שמה שכן הולך שזה לא שלו אלא מאת הקב"ה. הקב"ה מוריד אותנו לעולם הזה עם שחפץ, כלומר חיילים שנכנסים לשטחים נותנים להם שחפץ שזה כדי להגן עליהם, אפשר לירות בהם ולא קורה להם כלום, עבודה שלהם הוא להקשיב למה שאומרים ולפעול לפי זה ואז לא יקרה לך כלום, הבעיה מתחיל אדם לוקח שחפץ אחר ולא של חיילים בטענה שאני יסתדר אני מבין יותר, או שכן הולך עם שחפץ שלהם אבל כשהוא בתוכו הוא עושה מה שהוא חושב ולא מה שאומרים לו ואז יורים בו ונהרג שם.

אותו דבר הקב"ה מוריד אותנו לכאן לעולם הזה עם שחפץ לעבור את כל הניסיונות ואת כל החושך עד הסוף, הבעיה מתחיל שאנשים מתחילים לחשוב שהם מבינים עניין והם חכמים, ואז פועלים לפי שכלם ואז נהרגים, עבודת השם הוא ללכת עם

ביטול להקב"ה ואז לא יקרה שום דבר, גלמי ראו עיניך, כמה שאתה גולם אז יותר יהיה ראו עיניך בכל דבר.

איתא בחברותא (243) דהיינו שלא יצפה לראות את האור ולומר שיפה הבין ושנהיה מציאות של אור וזה יהיה מציאות הקדושה. אדרבה את מציאות הקדושה מוצאים בנעלם. והוא במצב שהאדם נמצא בחושך אלא שיודע שבתוך החושך זורח האור, וכאשר יודע שבתוך החושך זורח האור אז ככל שמעמיק יותר בחשכותו הוא יגלה יותר את האור כמו שאומרים יתרון האור מן החושך, כי כפי שמכיר את החושך כך יכיר את האור הזורח מתוך החושך.

בעולם הטבע רואים בני אדם כשנכנסים לכזה חושך אז שמים קץ לחיים, כי האדם במיצר ואינו מוצא דרך לצאת מהמיצר מפני שחי חיים מקריים, אבל הצדיק שמחפש תכלית אז מן המיצר קראתי י-ה, והרבש"ע מזריח האור מתוך החושך כהמשך הפסוק ענני במרחב י-ה.

כאשר מתחזק באמונה שבתוך החושך זורח האור ומתחזק בלימוד התורה ובקיום המצוות אז הוא מגיע להתגלות האור הבוקע מתוך החושך שמהפך את החושך ומהפך את התורה לתוהו ובוהו שלפני הבריאה. כל זמן שאין האדם מהפך את החושך לאור אז כאשר הוא בחושך הוא נמצא בהרגשה של עצבות ויאוש וכשהוא באור הוא מרגיש טוב. אז אף שהוא מודה להקב"ה אין בזה שלימות כי זה מצוות אנשים מלומדה שמרגישים טוב בזמן שיש הרגשת אור ונמצאים בצער מתי שיש הסתר פנים.

כשהאדם מגיע לדרגה שהוא בטל במציאות נהיה אצלו דומיה, כי בשעה שמהפך את החושך לאור צריך האדם להמשיך ולראות את עצמו בחושך כי אם מאבד את החושך, אזי בנשימה אחת עלול להיות אפיקורס הכי גדול בעולם כי הוא נכנס לגאוה שהגיע למציאות בורא. על כן צריכים להיזהר מאוד שלא לרצות לצאת מהחושך העצמי בשעה שהאור בוקע מתוך החושך.

כי אדם שהוא נברא שם יש חושך, וברגע שאני עברתי לאור אני בנתק ושם אני אפיקורס הכי גדול, כי הקב"ה אינו גוף ואינו משיגי הגוף, יש כאלו שלוקחים את הדרך לצאת מהחושך, אבל האמת הוא שהחושך נמצא וזה יהיה הלאה אלא על ידי הדרך אפשר לא לסבול מהחושך. בלי הדרך בחושך סובלים ועם הדרך מגלים שם את הקב"ה. ד' אור לי, אם אני מאמין בהשם, האמונה הזאת אור לי.

יש תפילה שראיתי שכדאי להתפלל על דברים ועל מצבים שלא הולכים בדיוק כמו שאני הייתי רוצה שזה יהיה: אלי תן בי את השלווה לקבל את הדברים שאין ביכולתי לשנותם אומץ לשנות את הדברים אשר ביכולתי ואת התבונה להבחין בין השניים. וזה כנ"ל.

ילדה נכנסה לחדרו של ר' אשר וסיפרה שאיננה מצליחה להירדם (מן הסתם ציפחה לברכה וכדו). ר' אשר: "אהה, היצר הרע מפריע לך לישון?" הילדה: שותקת. ר' אשר: "נו, יש לנו אבא גדול ורחמן. פנית אליו, ביקשת שיעזור לך?" הילדה: שותקת (נבוכה, לא מבינה את כוונתו). ר' אשר: "כשאת מתפללת למי את מתפללת?" הילדה: לקדוש-ברוך-הוא. ר' אשר: "ראית פעם את את הקדוש-ברוך-הוא?" הילדה: (המהרהרת מעט)...לא. ר' אשר: "אז אולי ראית תמונה שלו?" הילדה:(חושבת קצת) ... לא. ר' אשר: "אז למי את מתפללת אם לא ראית אותו אף פעם?". הילדה: שותקת.

ר' אשר: "לכל אדם יש בחייו כשלוונות, ברחניות ובגשמיות. לכל אדם יש תוכניות. לא תמיד התוכניות יוצאות לפועל ומצליחות. כשאדם נכשל, הוא מבין בעצם שהוא אינו מסוגל להצליח. עובדה, הוא הרי נכשל..."

"אבל לכל אדם יש גם הצלחות. אבל כעת אחרי שנכשל כבר וראה שהוא לא מסוגל. הוא מבין שההצלחה איננה שלו, משום שהוא הרי נכשל. ואם כך, של מי היא ההצלחה - מוכרח להיות של בורא עולם. ואז הוא מבין ומכיר את השם. נמצא שכמה שאדם מכיר באי יכולתו, כך הוא מכיר יותר במציאות השם. וזו עצם התמונה של השם - מה שאני לא יכול - יכול הוא כן."

"הצדיקים הכירו יותר ויותר עד כמה הם אינם מסוגלים, ולכן הכירו את השם. וכך היו צדיקים גדולים דרגה למעלה מדרגה, וכל צדיק שהכיר יותר עד כמה הוא אינו מסוגל, כך הכיר את בורא עולם יותר. עד שהיה משה רבינו, שידע הכי טוב עד כמה הוא עצמו אינו מסוגל, עד שאמר עליו הכתוב "ותמונת השם יביט". תתפלל אל, מי שיכול מה שאתה לא יכול."

דברנו על טראומה. יש לפעמים שאנשים עוברים משהו במשך החיים, כגון הוא שם לעצמו יעד מסוים ובסוף רואה שזה לא בדיוק ואז נכנס לטראומה ולא יודע מה לעשות ואז אדם מאבד את עצמו לגמרי. ואז אדם הולך לצדיק ומקבל ממנו עצה וברכה ואז נכנס בחזרה להיות מאוזן. כלומר אדם שהיה איש ומישהו הגיע ולקח ממנו את האיש אז הולכים לצדיק ומקבלים בחזרה את האיש.

אבל ילד קטן שאף פעם לא היה איש עדיין ומיד פוגעים בו אז זה הרבה יותר מסוכן. אז הרבה יותר קשה להחזיר אותו להיות איש כי הוא בעצם אף פעם לא היה איש. כלומר אדם גדול שלוקחים לו את האיש הוא מנסה לחזור בחזרה להיות מה שהיה פעם, אבל ילדים קטנים שאף פעם לא היו כלום ולכן הם הכי מהר מבינים את הדרך כי אין להם במה להיאחז.

